

Národní kolek.

Z Matice Vyššího Vzdělání.

Iowa City, Ia., 22. března 1907.

Utěně veřejnosti:

Před časem uveřejnil výkonný výbor Matice Vyššího Vzdělání provolání, oznamující zavedení Národního Kolkku. Kolek zaveden byl na podnět p. W. F. Severy, který se uvolil učiniti nutné předběžné kroky k vydání kolkku. K tomuto účelu nebylo užito peněz matičních, neboť pan Severa sám započal prostředky. Dle původní jeho nabídky, schválené výkonným výborem, měla být polovina čistých příjmů věnována Matici V. V., jedna čtvrtina českým školám ve Sp. Státech a jedna čtvrtina dobročinným účelům.

Kolky jsou právě pohotově, a však nebyly dosud nabízeny ku prodeji, neboť pan Severa požádal o dodatečné omezení svého původního návrhu dříve než by kolky přišly do oběhu, tak aby později nenastalo nedorozumění.

Žádost tuto předložil nyní, aby se jistěji a rychleji vyhovělo podmínkám skvělé nabídky daru v obnosu \$2,500.00, kterou před krátkou dobou učinil nejmenovaný dáreč a které již dříve byly uveřejněny. Jednou z těchto podmínek, výkonným výborem již schválených, jest rozšíření působení Matice V. V., tak aby mezi jiným poskytovány byly nadace Stolicím Českého Jazyka na vyšších vzdělávacích ústavech amerických a aby chudé zmrzačené české mládeži bylo umožněno získání vzdělání, kterým by si zajistili lepší budoucnost.

Oba tyto směry vyhoví původním požadavkům, určujícím jednu čtvrtinu na lidumilné podniky, jednu čtvrtinu na udržování české řeči a proto na výše uvedenou žádost přijal výkonný výbor Matice V. V. následující omezení a vysvětlění a oznamuje české veřejnosti, že čistý výtěžek z kolke věnován bude na následující účely:

1. Polovina na původní účely Matice V. V. 2. Jedna čtvrtina na účely spojené se zavedením a udržováním Stolicie Českého Jazyka na vyšších vzdělávacích ústavěch amerických. 3. Jedna čtvrtina na poskytování vzdělání zmrzačené chudé české mládeže.

Jedná se nyní jen o to, by každý český spolek — každý jednotlivce, se vynasánil, by kolek tento se vyplatil Čechům v Americe, totiž by naše národní vzdělávací podniky prospívaly následkem dobrovolné podpory každého vlastencek cítilého Čecha.

Kolky se mohou objednat takto: Jednotlivé kolky po 15c. Knižičky obsahující 24 kolky po 25c. Knižičky obsahující 48 kolky po 50c.

Neposílejte osobní "cheky," jelikož ztrácí se 10 centů při změně. Objednejte kolky pro vlastní i spolkovou potřebu. Když objednáte, vyplňte přiložený listek.

Nechť každý upřímný národovec dokáže své vlastenectví a objedná pro sebe zásobu těchto známek a upozorní též své známé na důležitost podporování těchto ústavů, na kterém závisí prospěch tak krásného podniku. V Čechách, na příklad, strženo bylo od 1. prosince 1904 do 1. prosince 1905 celkem 44,899 korun na tamní Matici Školskou. Švédové v Americe se zmohl na několik kolejí jen dobrovolnými příspěvky a Němci tento rok zavedli kolek ve prospěch německých větev a zmrzačených. Proč bychom my Čechové nemohli Národní Daní vydržovat studenty na vyšších učilištích a zároveň zachovat jim ho-

hatství české řeči a českých citů k budoucímu prospěchu našeho lidu v Americe?

Nenechme se zahanbiti jinými národy!

Svorně ku předu, tak aby Národní Kolek se stal skutečně prospěšným Čechům v Americe!

S krajanským pozdravem.

B. Šimek, předs.
P. A. Koráb, taj.
Objednávací listek.

Výkonnému výboru Matice V. V.
P. A. Koráb, taj., Iowa City, Ia.

Zašlete mi zásobu Národních Kolkků rozdělenou takto:

.....jednotlivé kolky po 15c.....
.....v knižičkách o 24 po 25c.....
.....v knižičkách o 48 po 50c.....

Celkem

Přikládám:
Money Order,
Bank Draft v obnosu.....
Hotově

Zašlete kolky na tuto adresu:

.....
.....

LITERATURA.

TOMÁŠ ČAPEK: Památky Českých Emigrantů v Americe. Příspěvky k dějinám česko-amerického vystěhovalectví. Druhý opravený vydání, jež vyšlo nákladem Národní Tiskárny v Omaze, Neb. V šestí částech rozepisuje se v přítomné knize dobře známý autor o prvních českých přistěhovalcích, pokud bylo mu možno se jich opravdu seznáti a namáhavým pátráním dovědět. Sám autor v úvodu praví, že okolo šesti set rodopisův starých rodin amerických prohlédl a protoval všechna činnější díla heraldická. Tím jasně řečeno jest, že přítomná kniha vyžádala se značné času i práce. V oddílu prvním dočítáme se o stěhování z Čech do Ameriky mezi r. 1833—1905. Čtenář dočte se mnohých zajímavých věcí, jež pečlivě jsou uspořádány a spolehlivými daty opatřeny. Zejména píše autor o tom, jak J. A. Komenskému nabízeno bylo prezidentství Harvard College, dále o prvních známých českých emigracích, o milionáři Vlasákově. V části druhé nalézáme poutavou historii života Augustina Heřmana. Část 3. jedná o Bořihu Filipovi; 4. o Moravanech; 5. o Dra. Ant. M. Dignovitým; 6. o Prof. M. K. Hrubým. Mimo to úhledná a skvělost vypravěná kniha opatřena jest 18 pěknými vyobrazeními, které text znamenitě doplňují. Je to skutečně práce pečlivá a zasluhovavá by si, aby byla hojně kupována a čtena. Stojí pouze 1 dollar a bude obohacením každé knihovny.

KNIHOVNY ČESKO-AMERICKÝCH AUTORŮ vydáno bylo právě číslo páté, které mimo dokončení pouťavé povídky "Jednou na podzim" obsahuje další dvě povídky z česko-amerického života "Home, Sweet Home..." a "Hřích Altanovy ženy". Číslem příštím zakončen bude první díl povídek Charvatových. Předplácí se ročně pouze \$1.00. O dosud vydaná čísla možno se přihlásiti přímo u nakladatele Otakara Charvata, 1309-11 Howard Str., Omaha, Neb.

Věk Rozumu od TOM. PAINA s doplňky z jeho ostatních spisů vybraných, překladem F. B. Zdrávka, vyšel právě v druhém vydání, když první bylo rozebráno před časem, nalézáje u svobodomyšlných myslitelů a čtenářů velké přilze. Jest to Tomáše Paina zkoumání pravého a báječného bohoslvi. Kniha tato napsaná apotelem svobody, Tomášem Painem v roce 1804, má stejné platnosti a ceny jako před sto roky a její zasluhou jest, že učinila více než kterákoli kniha k vypuzení pověr náboženských z mysli člověčenstva. Přes sto let pokoušeli se kněžští rozličných vyznání vyvrátiti dávodny rozumové v knize této podané, ale nepovedlo se jim toho, a nevyvrátili ani jediný z důvodů tak přesné a pochopitelné podaných. Kniha tato má dnes více čtenářů a spísovatel její více přátel a obdivovatelů, nežli kdy dříve mezi Američany, a v Evropě jeho práce již také počíná býti uznávána. I v Čechách počínají se bratři naši probuzení kv volně myšlení, hlásiti o toto dílo neveliké, ale důležité a cenné, a kdo je svým přátelům tam zašle, dočká se jistě upřímného vdku od nich, neboť nemůže jim z Ameriky poslati nic vzácnějšího. Předmluvu tvoří spisku tomu životopis podaný věhlasným svobodářem americkým, col. Robertem G. Ingersonem, jenž byl veli-

kým cítelem a oslavovatelem Tomáše Paina. — Kniha tato o 240 stránkách na pěkném papíru v plátně vázaná stojí 65 centů, poštou 70 centů u nakladatele Augusta Geringera, 159 W. 12th Str., Chicago, Ill.

U básníka JAR. VREHLICKÉHO. — Čilý redaktor L. Muttuš uveřejňuje interview s Vrehlickým. Takto trpce mluví básník o své činnosti: — "Jsem na sklonku své dráhy a mám cestu přesně vyměřenou. Ne snad, že bych neměl již co více říci — ale že brzy ztratím příležitost k tomu. Můj pan nakladatel čis. rada J. Otto, chce 60tým svazkem mé "sebrané spisy" zastaviti. Nejdou dost na odbyt, vlekou pry se — a to vite, cením poesi příliš vysoko, než abych se vnucoval. Zarazíme tedy 60. svazkem. 58. jest dotištěn a přinese "Třetí knihu básní výpravých" sbírku fresek antických, románů, balad a legend středověkých, renaissančních a moderních. 59. svazek jest v tisku. Bude v něm soubor XV. větších rhapsodií a lyrických cyklů, které vznikly v posledních 3 letech. Svazek 60. má obsahovati mou sebranou prosu belletristickou a tím skončí. Ovšem, jak vidíte, sebrané spisy to nebudou, leccos, i "Barkochba" sám, bloudí ještě u nakladatelů jiných, jiné věci má ještě p. Otto z prvního vydání — a co mám sám v rukopise... nemohu říci, poněvadž nevím, jak to srovnám a co k tomu zítří či později přibude. Ale nemyslete, že mne to zaražení mých spisů snad přilízí rmouti. Dělal jsem jistě každý poctivě své, p. Otto i já — není p. Otty vinou, že si sliboval od souborného vydání mých spisů víc a není mou vinou, že se to — nekupuje anebo nevyplácí. A celkem — co na tom záleží... Pohra větrů jsou více méně každé básně, nic více." — Nové prósy nepřipravujete k tisku? A které? — "Nevím, o jakých prósách mluvíte, milý příteli. Krásné prósy nepiši — poněvadž mi pro to zobák nenarostl." — Ale Vaše přednášky a studie. — "Prósy literární historické vydal jsem loni 2 svazečky v "Máji", ale stih' mne též osud jako mé poesie u p. Otty, jak jsem slyšel. Nikdo se pry na to nezeptal. Je to vše u nás všecko tuze zertovné. Kritika i obecenstvo. Rád bych ovšem viděl všecku svou literární-kritickou prosu sebranou; 10—15 svazků by toho bylo. — Ale kdo se toho odváží. Musil bych dříve snad umřít, ale k vůli tomu — ne a desítkrát ne." Snad by se Vrehlickému přece jen nemělo tolik závidět, jak se závidí!

FR. ZGODA-KŘEN zemřel. — V nejkrásnějším věku — 46 let — zemřel na hanácké faře v Dubanech na Prostějovsku kaplan František Zgoda (K. Křen), jenž svými humoristickými pracemi získal si na Moravě přední místo v obci spisovatelé. Jako rodák hanácký — z Kojetína — celou duši lnul k svému kraji a hanáckému lidu, jehož stránky světlé i stinné tak připadně zachytil ve svých povídkách, uveřejňovaných v různých časopisech na Haně, v kalendářích a pak knižně jako humoresky "Na té naší Haně" (3 díly) a "Pod hanáckým nebem" v knihkupectví J. Promberga v Olomouci. Sám o sobě říkával, že je křen, ale že slzy po jeho povídkách nikomu neskočí do očí; chtěl pobaviti čtenáře a to se mu povedlo, takže práce jeho byly mezi Hanáky oblíbeny, stejně jako autor jejich — kněz u svých osadníků, mezi nimiž cítil se velice šťastným. Patřil ke kněžím, kteří podle vzoru starých našich buditelů kněžský spojovají souladně úrad svůj s prací spisovatelkou. Sám v životě miloval žert a vtip. Často býval veselým, pokud mu to jeho povolání dovolovalo, a tu přečasto s jeho rťou znělo zamilované jeho rčení: "Hébeť se, šoso moje, šak mám doma ošé dvoje!" Povahy byl milé a všemi osadníky milován a vážen. Zvláštní byla jeho láska k rodě, půdě hanácké. Již několikrát měl se státi farářem, ale Křenovi nechtělo se nikterak opustiti bodrý hanácký lid. Již na 20 roků byl kaplanem v dubanské faře. Byl skromným s povahy společenskou a netoužil po počtech světských a vyšších vyznamenáních. Nerad slunil se v záři uznání a lesku vlastní své osobnosti, nebyl ctižádostivý ani domýšlivý, jemu stačilo úplné, svítlo-li naň hanácké slunko hodně veselé. Z chudých rodičů se narodil, chud zemřel!

V těchto dnech, jako každoročně, poslali jsme všem našim oběratelům publikaci "Světlo," jež vydávána jest známou firmou Dr. Peter Fahrney & Sons Co. V časopisu tomto vedle četných článků poučných, nalézáje se četná odporučení mužů a žen, kteří světoznámým Hobokem vyléčení byli. Mimo textu nalézá se v publikaci té též několik vyobrazení, zejména obraz "Kritický okamžik." Odporučujeme přátelům našim vše publikaci tu k prohlédnutí.

DOMOVINÁŘI!

1,000,000 akrů v Tripp okrese na proslulé Rosebud bude v brzkou otevřeno k osazení; zašlete 50c na nejnovější a nejlepší mapu a úplnou informaci. Pozemky na prodej, půjčky se zprostředkují.
311f RATHMAN & KELLER, GREGORY, S. DAK.

Podivuhodný vzrůst a důsledná velikost organizace Underwood Typewriter Company v tomto, desátém roce její trvání, vzbuzuje obdiv a vdechuje důvěru celému státu. Tot příčina, proč dnes může společnost prodávati více strojů, než jich může zhotoviti.

Lidé přišli k poznání, že je-li to

UNDERWOOD jest dobrý.

UNDERWOOD TYPEWRITER CO.
1617 Farnam St., - 22-5 - Omaha, Neb.

GEORGI & VITÁK, (dříve Louis Viták)

Pište si o cenníky, jsou zdarma. 4663 Gross Av. cor. 47 and Ashland Av., Chicago
Prodáváme veškeré hudební nástroje za tovární cenu.

Jsmo výhradní vyrábitele vyhlášených "Pearl Queen" Concertin a máme též pravé české harmoniky nejlepší jakosti. — Jediní zástupcové pro Ameriku slavných a světoznámých dechových nástrojů vyráběných V. F. Cerveným a Synem pro které jsou odporučené na všech světových koncertovních; v Praze, Paříži, Lipsku, Bruselu a jinde. Náš obrovský tovární sklad, přívoz a vývoz hudebních nástrojů po celé Americe dokazuje nejlépe pověst našeho obchodu a důvěru, kterou chováme u ct. obecenstva. [9m6]
Nakladatel českých hudebnin. Sp rávky všech nástrojů se vyřizují.

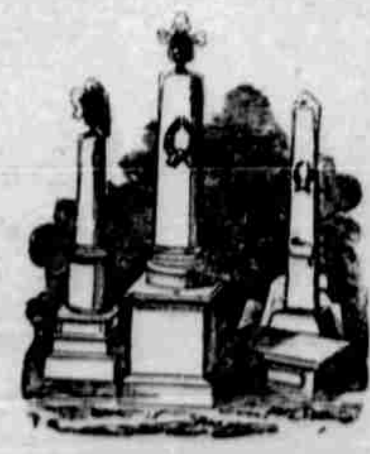

S. JUNG & CO., velkoobchod libovinnami v MILWAUKEE, WIS.

Dr. A. Svobody Hořkého Vína.
Přípravě dle předpisů tohoto proslulého lékaře, odporučeno ode všech lékařských autorit v nemocích žaludku a vnitřnosti. Toto výtečné léčivé víno, užíváno li v pravých dávkách, může býti užíváno co lík při slabosti žaludku, nechuti k jídlu, nezdrávnivosti a všech podobných nemocích.
Prodáváno jest v plných kvartových lahvičkách. Žádejte o toto víno, jež jest k dostání ve všech českých hostincích.
J. H. SHARY,
548 BEE BUILDG., OMAHA, NEB. Telefon Douglas 3133

POMNIKY žulové a mramorové Frank Novák.

1413-15 So. 13th St., Omaha. (Naproti Hotělu Praha)
Velký sklad, krásná práce zaručena.
Kupte si pomník v Omaze. Co ušetříte, zaplatí vám více než cestu.

SEVERO-NĚMECKÝ LLOYD

Pravidelná poštovní a paroplavební doprava z Baltimore do Brémen přímo po nových dvoustrubových poštovních parnicích od 7,500 do 10,000 tun snosnosti:
Rhein, Main, Neckar, Cassel, Breslau, Koeln, Hannover, Frankfurt, Brandenburg, Chemnitz.
II. kajuta z Baltimore do Bremen od \$45.00 nahoru.
Tyto parníky mají pouze jednu třídu kajutů, jež osazena jest jako II. kajuta.
Všé jmenované parníky jsou výhradně nové, výtečně zbudované a salony zařízené, pokoje kajutů na palubě. Elektrická osvětlení ve všech prostorách.
Další zprávy podává Ji generální jednatel:
A. SCHUMACHER & CO., No. 7 S. Gay St., Baltimore, Md.
H. CLAUSENIUS & CO., 95 Deadborn Str., Chicago, Ill. aneb jejich zástupci v zemí.